

B 317/tillväxt

Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee
ministerineuvoston ehdotusta
Pohjoismaiden työelämäalan yhteistyöohjelmaksi 2018–2021

Ehdotus

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se ryhtyy toimiin työelämäalan yhteistyöohjelman 2018–2021 toteuttamiseksi.

Taustaa

Työelämäalan ministerineuvosto (MR-A) on laatinut uuden yhteistyöohjelman kaudeksi 2018–2021. Yhteistyöohjelman tarkoituksena on määritellä pohjoismaisen työelämäalan hallitusyhteistyön strateginen painopiste vuosiksi 2018–2021.

Yhteistyöohjelmassa käsitellään työllisyys-, työmarkkina-, työympäristö- ja työoikeusasioita. Se tukee Pohjoismaiden työtä ja vahvistaa pohjoismaista yhteistyötä näillä alueilla. Yhteistyön periaatteena on ennen kaikkea selvittää, analysoida ja pohtia yhteisiä haasteita koskevien kansallisten toimenpiteiden ja niiden tulosten yhtäläisyyksiä ja eroja. Yhteistyöstä saadaan innoitusta kansallisen politiikan kehittämiseen, mutta se voi myös antaa mahdollisuuden koordinoida näkökantoja silloin, kun sitä pidetään tärkeänä ja sen katsotaan tuovan pohjoismaista hyötyä. Yhteistyötä tehdään siis aloilla, joilla maat yhdessä yltävät enempään kuin kukin maa erikseen.

Työelämäalan vuosien 2018–2021 yhteistyöohjelma tuo esiin työelämäalan keskeisimpiä haasteita sekä ehdotuksia siitä, miten niitä voidaan ratkaista pohjoismaisen yhteistyön avulla.

Ohjelmakaudella yhteistyö keskittyy ensisijaisesti seuraaviin neljään painopistealueeseen:

- Parannetaan osaavan työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa sekä lisätään työmarkkinoille osallistumista, erityisesti heikossa asemassa olevien ryhmien osalta.
- Vahvistetaan hyviä työympäristöjä sekä naisille että miehille muun muassa ehkäisemällä työperäisiä sairauksia ja vammoja sekä poistamalla kelvottomia työoloja.
- Turvataan hyvä tasapaino palkansaajien suojan ja jouston välillä sekä vaalitaan pohjoismaista kolmikantayhteistyötä työelämää koskevassa politiikassa.
- Vahvistetaan kotoutumista, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja liikkuvuutta pohjoismaisilla työmarkkinoilla.

MR-A pyrkii ohjelmakaudella myös jatkuvasti vahvistamaan yhteistyötä EU:n kanssa ja Euroopan komission uusien lakialoitteiden seuraamista. Yhteistyö muiden kansainvälisten toimijoiden, kuten ILO:n ja OECD:n, kanssa on myös keskeisellä sijalla.

Valiokunnan näkemykset

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnalla on ollut yhteensä kolmesti mahdollisuus esittää näkemyksiään tulevasta yhteistyöohjelmasta. Kesäkuussa 2017 käydyn käsittelyn perusteella valiokunta esitti, että yhteistyöohjelman aiheina olisivat toisaalta työntekijöiden osaamisen vahvistaminen ja työpaikkojen kehittäminen oppimisympäristöinä, toisaalta sosiaalisen polkumyynnin kytkökset rikollisuuteen sekä sosiaalisen polkumyynnin torjuminen. Lisäksi valiokunta toivoi, että yhteistyöohjelmassa käsiteltäisiin vastentahtoisena osa-aikatyön ehkäisemiseen liittyviä kysymyksiä sekä pohjoismaisen yhteistyön suhdetta muihin kansainvälisiin toimijoihin, esimerkiksi Kansainväliseen työjärjestöön (ILO).

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta voikin nyt todeta tyytyväisenä, että Pohjoismaiden ministerineuvosto on ottanut valiokunnan toiveet huomioon ehdotuksessaan yhteistyöohjelmaksi. Kokouksessaan 20. syyskuuta valiokunta esitti toiveen, että ministerineuvosto muokkaisi ehdotustaan muutaman osa-alueen osalta. Valiokunnan mielestä ehdotuksen muotoilu "alueilla, joilla väestö vähenee" tulisi mieluummin muuttaa muotoon "alueilla, joilla työikäinen väestö vähenee". Valiokunta toivoo myös, että lisääntyvän liikkuvuuden ja kotoutumisen välinen yhteys problematisoitaisiin tai muotoiltaisiin selkeämmin erityisesti suhteessa niihin kotouttamistoimiin, joihin viitataan. Tämän perusteella Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että se hyväksyy työelämäalan yhteistyöohjelman 2018–2021 ja ryhtyy toimenpiteisiin sen toteuttamiseksi.

Reykjavíkissa 20. syyskuuta 2017

Arto Pirttilahti (kesk.)

Gunvor Eldegaard (A)

Hanna Halmeenpää (vihr.)

Heidi Nordby Lunde (H)

Henrik Brodersen (DF)

Håkan Svenneling (V)

Juhana Vartiainen (kok.)

Magni Arge (T)

Mikael Staffas (Lib)

Odd Omland (A)

Orla Hav (S)

Oskar J. Grimstad (FrP)

Pyry Niemi (S)